

СМБ – Секция ”ИЗТОК”
ВЕЛИКДЕНСКО МАТЕМАТИЧЕСКО СЪСТЕЗАНИЕ – 29.04.2006
9 клас

Времето за решаване е 120 минути.

Регламент: Всяка задача от 1 до 15 има само един верен отговор, “Друг отговор“ се приема за решение само при отбелязан верен резултат, 15 тестови задачи са разделени на групи по трудности: от 1 до 5 се оценяват с по 3 точки: от 6 до 10- с по 5 точки и от 11 до 15 – с по 7 точки.

Организаторите Ви пожелават успех!

Име.....училище.....град.....

1 зад. Корените на уравнението $\frac{1}{x-2} : \frac{x}{x^2-4} = 1$ са:

- а) 2   б) -2   в) $x \in \emptyset$ г) друг отговор

2 зад. Реалните корени на уравнението $(x-6)\sqrt{5-x} = 0$ са:

- а) $x_1 = 6, x_2 = 5$ б) $x = 6$ в) $x = 5$ г) друг отговор

3 зад. Да се намерят коефициентите a, b и c във функцията

$f(x) = ax^2 + bx + c$, ако $f(0) = 1, f(1) = 0$ и $f(2) = 1$.

- а) $a = 1; b = -1; c = 2$ б) $a = 1; b = -2; c = 1$ в) $a = 1; b = 2; c = 1$ г) друг отговор

4 зад. Точката M е средата на страната AB на успоредника $ABCD$. Диагоналът AC и отсечката MD се пресичат в точка P . Отношението $AP : PC$ е равно на:

- а) 1:2   б) 2:3   в) 3:1   г) друг отговор

5 зад. Решенията на системата уравнения $\begin{cases} x^4 + y^4 = 17 \\ x + y = 3 \end{cases}$ са:

- а) (2;1) и (-1;-2)   б) (1;2) и (-2;-1)   в) (1;2) и (2;1)   г) друг отговор

6 зад. Ако x_1 и x_2 са корените на уравнението $mx^2 - px + q = 0$, то $x_1^3 + x_2^3$ е равно на:

- а) $-\frac{p(p^2 - 3mq)}{m^2}$ б) $\frac{p(p^2 + 3mq)}{m^2}$ в) $-\frac{p(p^2 + 3mq)}{m^2}$ г) друг отговор

7 зад. Реалните корени на уравнението $\frac{2}{7}\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) - x - \frac{1}{x} + \frac{9}{7} = 0$ са:

- а) $x_1 = 0,5, x_2 = 2$ б) $x_1 = -0,5, x_2 = -2$ в) $x_1 = 0,5, x_2 = -2$ г) друг отговор

8 зад. Вписаната в $\triangle ABC$ окръжност се допира до страната AB в точка P . Ако $AP = 5$ cm и $BC = 6$ cm, то периметърът на $\triangle ABC$ е равен на:

- а) 11 cm   б) 17 cm   в) 16 cm   г) друг отговор

9 зад. При $x \geq 1$ и $x \neq 5$ най-голямата стойност на дробта $\frac{\sqrt{x-1}-2}{x-5}$ е:

- а) 2 за $x = 0,5$ б) 0,5 за $x = 1$ в) 1 за $x = 0,5$ г) друг отговор

10 зад. Дадено е уравнението $(m+1)x^2 - 2(m-1)x - 8 = 0$. За коя стойност на параметъра m , сборът от квадратите на корените на уравнението е 5?

- а) $m_1 = 3; m_2 = -5$ б) $m_1 = -3; m_2 = 5$ в) $m_1 = 3; m_2 = 5$ г) друг отговор

11 зад. Дадено е уравнението $2x^2 + (8 - a^2)x - 4a^2 = 0$, където a е параметър, удовлетворяващ условието $-1 \leq a \leq 2$. Най-малкото и най-голямото число, които могат да бъдат корени на уравнението са:

- а) 0,5 и 2   б) -4 и 2   в) -0,5 и 2   г) друг отговор

12 зад. Корените на уравнението $x\sqrt{x^2 - 25} = 2\sqrt{x^2 - 25}$ са:

- а) $\pm 2; \pm 5$ б) ± 5 в) $2; \pm 5$ г) друг отговор

13 зад. Лицето на правоъгълен триъгълник е S , а радиусът на описаната около триъгълника окръжност е R . Радиусът на вписаната в триъгълника окръжност е:

- а) $r = -R + \sqrt{R^2 + S}$ б) $r = R + \sqrt{R^2 + S}$ в) $r = R - \sqrt{R^2 - S}$ г) друг отговор

14 зад. Четириъгълникът $ABCD$ е вписан в окръжност с диаметър AC и $\angle ADB = 60^\circ$. Ако радиусът на окръжността е 2 cm, то дължината на страната BC е равна на:

- а) 1 cm   б) 3 cm   в) не може да се определи   г) друг отговор

15 зад. Ако $a^2 + b^2 = 6ab$, $a > 0$ и $b > 0$, то $\frac{4ab}{|a^2 - b^2|}$ е равно на:

- а) $-\frac{1}{\sqrt{2}}$ б) 1   в) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ г) друг отговор

Отговори и упътвания:

1В; 2В; 3Б; 4А; 5В; 6Г $\frac{p}{m}\left(\frac{p^2-3mq}{m^2}\right)$; 7А; 8Г 26cm; 9Б; 10 А; 11Б; 12Б; 13А; 14Г 2cm; 15В.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	В	Б	А	В	Г $\frac{p}{m}\left(\frac{p^2-3mq}{m^2}\right)$	А	Г 26 cm	Б	А	Б	Б	А	Г- 2 cm	В

2. $(x-6)\sqrt{5-x}=0 \Leftrightarrow x-6=0$ т.е. $x=6$ или $\sqrt{5-x}=0$ т. е. $x=5$. При $x=6$ получаваме $0\cdot\sqrt{-1}=0$. Операцията $0\cdot\sqrt{-1}$ няма смисъл в множеството на реалните числа. Следователно $x=6$ не е реален корен. Отговор. $x=5$.

$$3. \begin{cases} f(0)=1 \\ f(1)=0 \\ f(2)=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} c=1 \\ a+b+c=0 \\ 4a+2b+c=1 \end{cases} \Rightarrow a=1; b=-2; c=1.$$

4. Нека O е пресечната точка на диагоналите на успоредника. В $\triangle ABD$ точка P е медицентър. От $AP:PO=2:1$ и $AO=OC$ следва, че $AP:PC=1:2$.

5. Преобразуваме израза $x^4+y^4=(x^2+y^2)^2-2x^2y^2=((x+y)^2-2xy)^2-2x^2y^2$. Полагаме $x+y=u$ и $xy=v$ и получаваме системата $\begin{cases} (u^2-2v)^2-2v^2=17 \\ u=3 \end{cases}$ В полагането за $v=2$ и $u=3$ получаваме $x=1, y=2$ и $x=2, y=1$. За $v=16$ и $u=3$ след заместване в полагането се получава, че системата няма решение.

6. От формулите на Виет за корените на уравнението получаваме $x_1+x_2=\frac{p}{m}$ и $x_1x_2=\frac{q}{p}$.

$$\text{Преобразуваме израза } x_1^3+x_2^3=(x_1+x_2)((x_1+x_2)^2-3x_1x_2)=\frac{p}{m}\left(\frac{p^2}{m^2}-3\frac{q}{m}\right)=\frac{p}{m}\left(\frac{p^2-3mq}{m^2}\right).$$

7. Полагаме $x+\frac{1}{x}=u$ и получаваме уравнението $\frac{2}{7}(u^2-2)-u+\frac{9}{7}=0$. За $u_1=\frac{5}{2} \Rightarrow x_1=\frac{1}{2}, x_2=2$, а за $u_2=1 \Rightarrow x+\frac{1}{x}=1$ уравнението няма реални корени.

8. Окръжността се допира до BC и AC съответно в точките M и Q .
От $AP=AQ=5, BP=BM, CM=CQ, BM+CM=6 \Rightarrow P_{\triangle ABC}=2.5+2.6=26$ cm.

9. След рационализиране на числителя на дробта получаваме $\frac{\sqrt{x-1}-2}{x-5} \cdot \frac{\sqrt{x-1}+2}{\sqrt{x-1}+2} = \frac{x-1-4}{(x-5)\sqrt{x-1}+2} = \frac{1}{\sqrt{x-1}+2}$. Последната дроб има най-голяма стойност, когато знаменателят ѝ е най-малък, което се получава при $\sqrt{x-1}=0$, т.е. когато $x-1=0 \Rightarrow x=1$ и е $\frac{1}{2}$.

10. Корените на уравнението са $x_1=2$ и $x_2=\frac{-4}{m+1}$. От $4+\frac{16}{(m+1)^2}=5$ намираме $(m+1)^2=16$, т. е. $m+1=\pm 4 \Rightarrow m_1=3, m_2=-5$.

11. Корените на уравнението са $x_1=\frac{a^2}{2}, x_2=-4$. Когато a се изменя в интервала $[-1;2]$, коренът x_1 се изменя в интервала $[0,5; 2]$, а $x_2=-4$ не се изменя. Следователно най-малкия и най-големия корени са -4 и 2 .

12. Допустимите стойности са $x \in (-\infty; -5] \cup [5; +\infty)$.

$x\sqrt{x^2-25}=2\sqrt{x^2-25} \Leftrightarrow (x-2)\sqrt{x^2-25}=0$ От $x-2=0$ или $x^2-25=0 \Rightarrow x_1=2$ и $x_{2,3}=\pm 5$. Но $x=2$ не принадлежи на множеството от допустими стойности, следователно не е корен на уравнението.

13. От $p=\frac{a+b+c}{2}=\frac{a+b-c}{2}+c=r+2R$ следва $S=p.r=(r+2R)r$, т.е. $r^2+2Rr-S=0$. Тогава $r=-R+\sqrt{R^2+S}$.

14. $\angle ADB = \angle ACB = 60^\circ$ - вписани ъгли за окръжността. Тъй като AC е диаметър за окръжността, то $\angle ABC = 90^\circ$. $\triangle ABC$ е правоъгълен с $\angle BAC = 30^\circ \Rightarrow BC = \frac{1}{2}AC = \frac{1}{2} \cdot 4 = 2 \text{ cm}$.

15. Към двете страни на равенството $a^2 + b^2 = 6ab$ прибавяме и изваждаме $2ab$ и получаваме $(a+b) = 2\sqrt{2}\sqrt{ab}$ и $(a-b) = 2\sqrt{ab}$. Преобразуваме израза $\frac{4ab}{|a^2 - b^2|} = \frac{4ab}{|(a+b)(a-b)|} = \frac{4ab}{|2\sqrt{2}\sqrt{ab} \cdot 2\sqrt{ab}|} = \frac{\sqrt{2}}{2}$.

ИЗГОТВИЛ:

Диана Миланова, Русе

math-bg.com